

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gl.)

Denar naj se pošilja po napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXII.

V Celovcu, 19. februarja 1903.

Štev. 8.

Poslov ni več.

III.

Sloveči pisatelj Aleksander Dumas piše nekoč o slabih časih tako: Ves svet vpije: kje je mož, ki nas bo rešil? Moža nam je treba! O ne iščite moža daleč okoli, saj ga imate pri rokah. Ta mož — ste vi sami, jaz sem tisti mož, in vsakdo izmed nas je tak mož. Kako je treba pomagati? Težko, če kdo ne ve, kakšno voljo je treba imeti, in popolnoma lahko, če vemo stvar. Dumas je hotel reči: Ne iščimo pomoči le drugod, marveč storimo najprej tudi sami, kar je mogoče. In kaj je nam mogoče? Mi moremo in moramo bolj štediti in varčneje izdajati denar, ki ga imamo.

Varčni človek bo priden, bo trezen, bo zadovoljen; obogatel bo po varčnosti prvič sam, in kjer bo veliko varčnih ljudi, bogate bodo družine, bogate občine, in bogata dežela.

Ali zamoremo štediti? Kdor nima dohodkov, kako naj ta štedi? Počasi prijatelj! Ni res, da bi naši mladi posli ne imeli kaj štediti. Kdor zna računati in hoče računati, sprevidel bo, da bi si mogli kaj prihraniti, in to prav lahko. Vzgoja, pouk in zgled bi k temu mnogo pripomogli; a predno pridemo do tega, morajo gospodarji nastopiti pot, ki posle nekoliko sili k varčnosti. Kako jih hočeš siliti, če sami nočejo? Morebiti bi se vendar dalo kaj storiti.

Poslom bi se ne smel izplačevati ves njihovi zaslužek, ki bi se moral deloma shranjevati za bodočnost. Pregovoriti bi bilo treba večje število posestnikov, da bi se vsi zavezali, plačilo svojih poslov dajati deloma v hranilnico ali plačevati za nje zavarovalnino; sicer, če bi posestniki tega ne hoteli vsaj večinoma, bosta hlapec in dekla šla le tja služiti, kjer se jima vse izplača. Izgovor, če naj hlapčeve plače denemo n. pr. 10% v hranilnico, bodejo pa 10% več hoteli imeti, ta izgovor ne velja nič, kajti večje ko bo pomanjkanje poslov na deželi, dražji bodo posli, tudi brez da bi se silili k varčnosti, in če bo dosti poslov, zato ne bodo dražji, če bi vsi posestniki se zavezali, da bodo poslom plačo deloma shranjevali za bodočnost.

Shranjevanje bi se moglo vršiti na dva načina; ali z zavarovanjem, ali pa s pomočjo naših posojilnic.

a) Z zavarovanjem. Vsakdo že ve, kaj je zavarovanje proti ognju, toči itd. Temu zavarovanju podobno je zavarovanje življenja. Želeli bi zavarovalnic, ki bi nas varovale smrti, bolezni, nesreč. Takih zavarovalnic svet zdaj še nima, pač pa imamo zavarovalna društva zoper bolezni in nezgode. Udje v tako društvo redno vplačujejo, in če kdo oboli, ali pa se ponese, dobi od društva gotovo določeno podporo, ki mu lajša bolezen in nesrečo.

Zavarovalna društva zavarujejo pa tudi življenje. Kako to? Tako, da dajejo rodbini, če je zavarovani ud umrl, gotovo dogovorjeno in določeno svoto. Mislimo si mladega privatnega uradnika v mestu, ki nima še svojega nič, kakor spričevala. C. kr. uradniki imajo zagotovljene penzije; če mož umre, dobi družina od države toliko, da more živeti. A privatni uradniki navadno penzij nimajo, tudi zdravniki ne, odvetniki ne itd. Tak uradnik ali gospod gre lahko k društvu, ki zavaruje življenje, in tukaj vplačuje vsako leto določeno svoto, zato se pa zavarovalno društvo zaveže dediču zavarovanega uda izplačati po smrti tega določeno svoto. N. pr.: Mlad uradnik se je oženil, zdaj se začne skrb za družino. Kaj bo, če umreš zdaj, kaj bo z otroci? In zdaj misli, če otroci dobé po moji smrti 10.000 kron, se bodo že preživili, dokler ne bodo mogli si kaj zaslužiti. Gospod je, recimo, 30 let star; gre k zavarovalnemu društvu in pravi: Zavarovati se hočem za slučaj smrti, da mi družina tedaj dobi 10.000 kron. Društvo bo pogodbo sprejelo in po tarifu naše deželne zavarovalnice bo zavarovani plačeval vsako leto 238 kron. Če oče umre 35 let star, dobé otroci takoj 10.000 kron, če oče ne umre, bo sam za nje skrbel, in če doživi 85. leto starosti, mu bo cela svota izplačana

pred smrtjo. Taki zavodi so za mestne ljudi velikega pomena.

Zavaruje se pa ne samo za slučaj smrti. Tako svojih poslov ne bomo zavarovali, pač pa bi jih treba bilo zavarovati, da bodo v starosti imeli najpotrebnejše. In zavarovanje je za starost veliko boljše, kakor v posojilnici prihranjen denar. Recimo, da si je delavec prihranil 2000 kron; zdaj v starosti obnemore. Ima denarje; s strahom bo zahajal ponj v hranilnico: 2000 kron imaš, če jih vsako leto 200 porabiš, boš v 10. letih pri kraju, in kaj potem? Ta misel mu je zelo mučna, ne bo si upal rabiti denarja, shranjeval ga bo — za dediče, ki ga niso zaslužili, in sam bo stradal. Za stare dni se naj drugače skrbi, tako približno, kakor država skrbi za svoje uradnike. Obnemogli uradnik ima svoj kruh zagotovljen; naj živi v pokoju eno ali petdeset let, redno dobiva, kar mu je za leto določeno. Tako biti za starost oskrbljen je veliko boljše, kot imeti kaj prihranjenega denarja.

Ni dvomiti, da bi naši posli rajši ostajali na kmetih, ko bi bili tako oskrbljeni, in oskrbeti jih, bi ne bilo težko.

Kdo pa naj za posle vplačuje? Posel sam, le pritiskati se mora nanj, da bo k dobremu prisiljen. In koliko bi bilo plačati? Vzemimo, da bi bilo treba zavarovati hlapca tako, da bi na starost imel letne podpore 200 kron, ki se mu začnejo izplačevati z 55. letom starosti.

fant 16 let star bi plačal vsako leto 24 kron,	
20 " " " " " " " " " " " "	30 " "
30 " " " " " " " " " " " "	54 " "
Če se zavaruje tako, da bo podporo dobival še le s 60. letom starosti, potem plačuje	
16letni 15 kron na leto,	
20 " 18 " " " " " " " " " "	
30 " 32 " " " " " " " " " "	

Ti zneski niso toliki, da bi jih hlapec ne mogel pogrešati; ko bi mož bolj mislil na stare dni, bi moral spoznati, kako pametno in blagodejno mu je tako zavarovanje. Kako mirno more gledati v bodočnost, vedoč: ko ne bom več lahko delal, dobim toliko zavarovalnine, da sem oskrbljen. Zares ta stvar bi bila hvaležen predmet govornikom na ljudskih shodih.

V Celovcu se je nastanila podružnica Nižje-Avstrijske krščansko-socijalne zavarovalnice, a žalibog, da je tukaj v rokah radikalnih Nemcev, in nas obhaja vsakokrat strah, če moramo tem priti blizu. Zato naj rodoljubi premišljajo: Ali bi ne kazalo, in ne bi li bilo mogoče, da naše posojilnice na svojo roko napravijo tako zavarovalnico za naše slovenske posle? Vzemimo slučaj, da bi se rodoljubi te misli poprijeli, začeli bi delati za tako zavarovalnico in dobili bi zanjo 100 hlapcev, ki se zavarujejo, ki bi počez plačevali letnih 40 kron eden, to bi bila svota 4000 kron. Ta svota se vplačuje, predno pride prvi na vrsto, da začne dobivati pokojnino, 25 let, in znaša potem približno 175.000 kron.

Da je nemogoče, od posla dobiti letnih 20, ali 30 kron, ne pravimo. Treba je pač fante, kakor hitro pridejo iz šole, v družbo organizovati, združiti jih v društvo ali bratovščine, treba jim je pouka in vzgoje. Če po ti poti ne gre, kako pa potem? Nekaj se bo moralo storiti, in želeli bi bilo, da se rodoljubi oglašé k temu vprašanju in povedo svoje mnenje in svoje izkušnje.

Dopisi.

Beljak. Beljaški Slovenci naznanjajo, da se zbirajo vsaki torek ob 1/2 8. uri zvečer v gostilni „Hôtel Meran“ (na trgu mestne cerkve), kjer imajo odmenjeno svojo klubovo sobo, prva vrata pri vhodu na levo. Vabimo ob enem rodoljube iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki se nahajajo slučajno ta večer v Beljaku, na prijazen poset slovenskega omizja. Ob enem pa priporočamo ta htel sploh tistim, kateri pridejo v Beljak po opravkih. Toči se dobro plzensko in črno bavarsko pivo, kakor tudi izborna vina. Kuhinja je izvrstna in sobe za dobro prenočevanje lepe in ne drage.

Beljak. (Zaloga vina). Istrska vinarska zadruga s sedežem v Pulju je ustanovila v Beljaku zalogo istrskega vina, belega in črnega. Prodaja se vino v zalogi na debelo in na drobno. Na debelo se more prodati le najmanj 56 litrov, in so cene nižje, kakor po drobnem. Na drobno pa se prodaja v Beljaku v zamašenih steklenicah po 1 liter in po pol litra. Tudi so v zalogi najfinejša vina, ki se pa prodajajo samo v zapečatenih steklenicah. Tukaj se dobi pristno vino po nizkih cenah in se od strani zadruge za pristnost jamči. Častito občinstvo se prijazno vabi na poskušnjo in naročitev. Opozarjamo cenjene bralce še posebej na današnji oglas v „Miru“ in je upati, da se občinstvo tega vina prav pridno poslužuje. Črno vino se priporoča posebno slabokrvnim. Dobi se pa vino ravno tako, kakor pri zadrugi v Pulju. Zaloga se nahaja v Beljaku, Freihausgasse 3. Dohod od glavnega trga skozi ulico pri lekarni.

Od nekod. (Národna malomarnost.) Težko se je zdržati hude graje, katere zaslužijo nekateri Slovenci, in sicer Slovenci-národnjaki. Vpije se zmirom po slovenskih trgovcih itd., in ako se kak najde, ga pa pustijo vsi na cedilu, posebno pa zanemarjajo se slovenski pridelki. Vas Brnco gotovo mnogoteri pozna, in letam se nahaja poleg še malo národnega gostilničarja, g. Pogliča, tudi národneg trgovca z mešaním blagom, g. Populari. Potrudi se, da potreže odjemalcem kolikor mogoče dobro in pošteno in je tudi uvedel v svojo trgovino užigalice in kavo sv. Cirila in Metoda. Precej se poslužuje ljudstvo že užigalic, akoravno se vse premalo, skrajno se pa brani kave Ciril-Metodove. Ženske pravijo, da ni tako dobra, kakor nemška — je pač vse boljši, kar je nemško — in da dela premalo temno barvo. Misli je, ako sta se privadila jezik in oko nemškemu izdelku, se bodeta privadila tudi slovenskemu izdelku. Naj se pusti kava malo dalj časa kuhati, morda bode barva pa temnejša. Celó smešna pa je vest iz Žuželč, da je kmetica poslala kavo trgovcu nazaj, ko je imela že odprto in poskušeno. No, take skrajne nestrpnosti pa res ni treba! Tožijo pa o nezavednosti trgovci tudi v drugih krajih, in sicer je tako tudi v Srejah. Najboljši národnjak mora obupati, ako vidi, da se ljudstvo ne drži svojih ljudi, mnogokrat še tisti ne, kateri sami navdušujejo za národno misel. Slišati pa je od vseh strani to, da se kupuje doma le to, kar se v mestu pozabi, ali pa „na puf“. Vsaj se dobi vendar doma ravno isto blago in za isto ceno. Bog daj Slovincem pamet, da bi se enkrat zavedali in ne nosili v kupih denarja tja, kjer se jim smeji v pest zaradi njih nezavednosti in neumnosti. Ako je trgovec odpadnik, to je nemškutar, potem je boljši, da nesete svoj denar pristnemu Nemcu, kakor pa našim lastnim nasprotnikom, bodisi v kako nemškutarsko konsumno društvo, ali posameznemu trgovcu nemškutarju. Ako pa je trgovec Slovenec-národnjak, potem se držite odločno tega. Vsakdo vé, da imajo Slovenci dobre glave, katerih možgani še nekaj veljajo. Vsega se hitro naučijo ali nazvamejo — posebno nemškutarenja — le národna zavednost jim noče v glavo. To pa ni mogoče, da bi bile glave z možgani; to so buče, v katerih še „pček“ ni! Ako bi dal kdo drugemu zausnico (klofuto), gotovo bi mu jo dotični hitro vrnil. Da pa zmirljajo in zaničujejo nasprotniki nas Slovence, zato se jih pa plačuje — z gotovím denarjem. Ali je treba še več povedati? Slovenci in Slovenke, držite se pravega národnega načela!

Št. Štefan ob Zili. (Naša posojilnica.) Dne 8. svečana je imela „Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili“ svoj 8. občni letni zbor pri dosti številni udeležbi. Zborovanja udeležili so se tudi č. gg. Davorin Krejči, župnik v Borljah, Ant. Šturm, župnik na Brdu, ter naš vrli deželni poslanec, g. France Grafenauer. Občespoštovani g. Boštijan Hebein p. d. Peček je kot načelnik otvoril zborovanje, zatrdil sklepčnost zbora v smislu pravil ter naprosil domačega župnika č. g. A. Pelnařa, da naj blagovoli zadružnikom o delovanju zadruge v preteklem letu poročati. Na podlagi zraven le-

žečih izpisov iz glavnih in pomožnih knjig je taisti razlagal točko za točko natančno pomen dotičnih števil v glavnem računu, iz katerega hočem samo glavne svote poročati: Denarnega prometa je bilo 198.485 K 36 v; bilo je danih posojil 26.539 K 58 v, vrnjenih posojil 12.432 K 80 v; hranilnih vlog je bilo 58.251 K 60 v, vzdignjenih vlog pa: 49.907 K 29 v. Stanje posojil koncem leta je bilo 116.286 K 8 vin. in vseh hranilnih vlog prištevis kapitalizovane obresti 216.015 K 33 v. Čistega dobička je imela hranilnica za leto 1902 1262 K 89 vin. Rezervnega fonda ima taista po določbi običnega letnega zbora svoto 5134 K. Zadržnikov šteje hranilnica koncem leta 212. Iz splošnega, celega delovanja hranilnice pa je razvidno, da je ista imela v celem svojem obstanku prometa 1.136.243 K 15 vin, kapitalizovanih obrestij pa je vložnikom pripisala 31.280 K 39 vin. Iz splošnega poročila je razvidno, da se delovanje zadruge leto za letom jako razvija z ozirom na naše razmere v taki meri, katere sami nismo pričakovali. Hvala Bogu! Mi smo že svoji gospodarji, zedinjeni s skupno svojo lastno močjo! Bog nam pomagaj še v bodočnosti! Poročilo se je z veseljem in navdušenjem od zadržnikov enoglasno potrdilo. Ker so prepričani, da je vodstvo hranilnice in posojilnice v popolnoma zanesljivih rokah, ker so udje načelstva v verskem in narodnem oziru vsega spoštovanja vredni, je občni zbor enoglasno stari odbor na novo brez vsake spremembe izvolil. Od čistega dobička se porabi en del za delajoče odbornike, drugi del pa v dobre namene; tisoč kron se pa pridene rezervnemu fondu. Raznih nasvetov ni bilo.

Št. Štefan ob Zili. (Vreme. — Bolezen.)

Tudi mi smo imeli, kakor po drugih krajih, hudo zimo, kakoršna na Zili že dolgo ni bila: stiskala je nas z mrazom do — 16° C. Snega smo imeli meseca januarja primeroma malo. Na svečnico je ga padlo precej, da kmetje morejo lažje klade v planinah voziti in nekaj si zaslužiti; kladov je menda samo v Št. Paternijski naši sosedni planini tako število za spravljanje na žage pripravljenih, da blizo 300 konj že tri tedne taiste vozi in še nekaj časa bodo vozili. Kmetje pravijo, da z enim parom konj zaslužijo 6 do 8 goldinarjev na dan. — Sedanje vreme je bolj mehko; prineslo je nam nekega nezazelenega gosta: influenco (gripo). Ljudje precej bolehalo! Ta bolezen je nekako prav čudna: misliš, da si zdrav, pa te vse boli; misliš da si bolan, pa ne veš reči, kje da te boli; moraš kašljati, kihati in ruto zmiraj v roki imeti; hudo je le po noči, ker misliš, da se boš zadržal, kedar ti sape zmanjka. Tudi pisatelja teh-le vrstic nadleguje ta bolezen že štirinajst dni, da je že prav nevoljen. Da so le vsi bralci „Mir“-a prav zdravi!

Št. Jurij na Zili. (Hranilnica in posojilnica osnovana.)

Vesel naznanjam vsem cenjenim bralcem, da še dihamo prepohlevni Slovenci ob Zilskih bregovih, da nas nevihta, ki se je zbrala v nedeljo 1. svečana nad našimi glavami, še ni pokončala! Hudo je bilo pa res. Bliskalo in grmelo je, ne na nebeškem oboku, marveč po gostilnah — udarilo pa prehudo še ni. Vedite namreč, da se je ustanovila „Hranilnica in posojilnica z neomejeno zavezo v Št. Jurju v Zilski dolini“ in to podjetje je dalo povod nasprotnikom imena slovenskega, da je postal ropot in nemir, kot da bi se začel nebotični Dobrač gugati. Sijajno se je ustanovila ta z nepotrebna hranilnica 1. svečana v župnišču. Udeležba dobromislečih faranov je bila častna in mnogobrojna. Po razloženih pravilih je bila volitev predstojništva te narodne in gospodarske naprave, kateri na čelu stojijo sledeči možje: Tom. Cvik p. d. Žlibar, kmet v Semračah; Anton Moser p. d. Kojnc, kmet v Labienčah; Šim. Moser p. d. Fužinjak, kmet v Črešnjah; Jurij Sternik p. d. Pintar, kmet v Črešnjah; Peter Sternik p. d. Virt, kmet v Črešnjah; Štefan Sakelšek, župnik v Št. Jurju; Franc Göcinger p. d. Fajfar, kmet v Semračah; Luka Milonik p. d. Mak, kmet v Šmišelčah; Jak. Pip p. d. Lenček, kmet v Skubičah. Veselje nad to zgradbo je pri vseh dobrih velikansko, razkačenost pri „slovenskih Nemcih“ deluje strašansko. Živeli neustrašeni možje, živel mladina hranilnica, naša dika — naše ognjišče!

Loče. (Bekštanjnska posojilnica v Ločah)

je imela v minulem XVII. upravnem letu 1902. 292.719 K 33 vin. denarnega prometa. Pristopilo je na novo 24 zadržnikov, izstopilo je 64 zadržnikov, ostalo je 459 zadržnikov z 459 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 65, uničilo pa 79, obstoji 493 knjižic za 221.294 K 16 vin. in znaša povprečna vloga 448 K 87 vin. Posodilo se je na novo 24 zadržnikom, 26 zadržnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 349, ki dolžujejo skupaj 244.747 K 77 vin., ali povprek 701 K 28 vin. Čistega dobička je bilo 1178 K 29 vin., ki se razdeli po sklepu običnega zbora tako-le: Deležem pripada 5% dividenda v znesku 597 K. Za dobredelne namene 520 K Ostanek se pridene rezervni zakladi, ki je narasla na 13.996 kron 20 vin. Posojilnica je član „Zveze sloven-

skih posojilnic v Celju“, ki je izvršila zadnjo revizijo dne 1. oktobra 1901.

Gozdanje. (Izobraževalno društvo.) V nedeljo dne 8. svečana se je zbralo 22 posestnikov gozdanjske občine, da bi se posvetovali o ustanovitvi novega društva. G. Maierhofer jim je razlagal pomen in korist tega društva posebno za kmetško ljudstvo, prebral in razložil je tudi že pravila. Vsi navzoči so kazali živo zanimanje za novo društvo ter se je sklenilo, da se skliče na belo nedeljo prvi občni zbor, na kar se že sedaj opozarja. Pravila pa, pravilno kolekovana in v peterih izvodih, so romala k okrajnemu glavarstvu v Beljak.

Gozdanje. (Nekaj veselega in lepega.) Gospodinja Repnica in njen sin posestnik Briči sta naši cerkvi podarila lepi črni cerkveni plašč ter krasno in težko preprogo pred oltar. Ko so farani na svečnico prvokrat zagledali lepe darove, niso se jih mogli dovolj načuditi. Blagim dobrotnikom cerkve zakličemo: Bog jim povrni!

Gozdanje. Primož Lesjak, sin tukajšnjega nadučitelja g. Andreja Lesjaka, je bil dne 10. svečana na Dunaju promoviran doktorjem jezikoslovja. Obiskal je celovško gimnazijo, nadaljeval svoje študije na Dunaju in v Lipskem. Glavne skušnje je napravil z odliko in za disputacijo si je izbral jezikoslovno razpravo o koroških krajevnih imenih, s posebnim ozirom na zgodovinske izvore in prvotne pomene. Ker bo to delo prišlo pomnoženo med svet, bodemo imeli priliko spoznati pravicoljubje in nepristranost mladega učenjaka.

Tinje. (Prihod novega dušnega pastirja.) Več kot pol leta je bila naša fara po smrti nepozabnega mil. g. prošta Lovro Serajnik-a osirotena. Z velikim veseljem smo tedaj koncem minulega leta pozdravili vest, da je cesar imenoval mil. g. prošta Antona Trobeš-a, ki je naš ožji rojak in v Porečah v naši fari doma, za novega našega dušnega pastirja. Dne 31. prosinca t. l. pa je bil za naše starodavne Tinje zopet dan velikega veselja, zakaj ta dan smo novega gospoda prošta sprejeli v svoji sredini. Slovesno zvonjenje in veselo pokanje topičev je naznanilo prihod novega dušnega pastirja. Dasi je bil mraz zelo občutljiv, bil je sprejem prav slovesen. Sprejema udeležil se je g. župan Kuhar, šolska mladina v polnem številu pod vodstvom gospod. učiteljev in mnogih odličnih faranov. Belo oblečena učenka Julka Bruner je pozdravila mil. g. prošt z lepim pozdravnim govorom in mu konečno izročila krasen šopek cvetlic, učenki Micica Zupanc in Tončka Rak pa ste gladko deklamovali pesmi v pozdrav. Vse tri deklice zahajajo iz oddaljene naše fare v „Národno šolo“ v Velikovecu. Mil. g. prošt se na to v iskrenih besedah zahvaljuje za pristrčni sprejem, prosi, naj ga farani sprejmejo z zaupanjem in oblubi vse svoje moči posvetiti dušnemu blagorju svojih faranov. Konečno se je ves sprevod pomikal v farno cerkev, kjer je mil. g. prošt prvokrat opravil litanije z blagoslovom. Dal ljubi Bog, da bi mil. g. prošt mogel prav dolgo pastirovati Bogu v čast in našim dušam v korist. Na mnogaja leta!

Dobriavas. (Razno.) V Sinčivasi je umrla jedna najstarejših žensk v fari, stara 96 let. — Jako nesrečno je padla iz petra Ladinikova Katra in je po kratki hudi boleznii umrla vsled notranjih poškodb. Pogreb je imela veličasten. — Ker je bila jesen suha, sedaj v obče tožijo radi pomanjkanja vode; nekateri kmetje morajo vodo od daleč voziti. Da se to ne zgodi več in ker imajo čas, kopljejo pridno studence, v Kopji kar pri štirih kmetih. Človek bi si mislil, da je to slabo znamenje za gostilničarje, pa ti se takih konkurentov (?) nič ne bojijo. — V Kokji ima kmet prepelico, ki že 16 mesecev neprenehoma poje. Gotovo se ji dobro godi.

Globalnica. (Mi vstajamo in vas je strah!) Naznanjena veselica naše Ciril in Metodove podružnice in ustanovitev izobraževalnega društva je vzbudila največje veselje pri naših pristaših, največji strah pri nasprotnikih. Vabili smo na shod mi bolj mirno in krotko, ker je bil to prvi nastop naših igralcev in igralk, in nismo vedeli, kakšen bo uspeh. Pa tudi nasprotnikom naš shod ni dal miru. Prebdeli so marsikatero noč, na pomoč vzeli precej kozarcev, da bi jo stuhali, kako prepričati ali vsaj oslabeti naš shod. Danes moremo vsem cenjenim bralcem z iskrenim veseljem sporočiti, da se je veselica obnesla nad vse pričakovanje sijajno, — nam v velik ponos in srčno radost, nasprotnikom našim, t. j. národnim poturicam in zasleplencem, ki nočejo več poznati svoje matere, in znanim njihovim voditeljem pa v veliko sramoto in poraz. — Udeležba je bila uprav ogromna, da so našle množice le težko prostora. Vse se je vršilo mirno. — Nemogoče nam je, da bi že danes primerno opisali lepo veselico. Prepolno je še srce krasnih občutkov, katere nam je vzbudil ta za Globalnico presijajni in velepomisljivi dan. Omenjamo samo, da sta bili predstavi iger „Vedežvalka“ in „Lurška pastirica“ izvanredno krasni. Občudovali smo spretnost in marljivost naših igralcev

in igralk, ki so nastopili že prvokrat tako dovršeno. Tamburaši iz Šmihela so nas s svojim pridnim in lepim igranjem istotako dobro zabavali in „Gorotan“ je s petjem zopet pokazal svojo čilo moč. Navdušenje so nam budili tudi krasni govori. A o vsem tem več prihodnjič. — Omeniti moram pa že danes, da so tudi naši nasprotniki ta dan zopet prižgali svojo „luč“ in pokazali v tej „luči“ vso svojo — nago sramoto. Fakinaža, o katere slavni dejanjih je „Mir“ še-le nedavno poročal, se je junško postavila tudi ta dan. Omenjamo izmed drugih „slavnih“ činov samo sledečega: V nedeljo zjutraj so bili na treh krajih pribiti sledeči lepaki, katere podamo prav v izvorniku: „Theater-Vorstellung. Heute den 15ten Römelmontat große Theater-Vorstellung das Stück benht, der Bauernfang beim Bauwirt in Slovažnity. Aufgeführt von 30 zusammengeagten ledigen und verheirateten weiblichen Affen. Zes Stück berühmten Amerikanischen Schlägenbändiger. Aufgeführt von 6 außerlejenen Zulucafern — Jeder Esel sei er groß oder klein, wenn er etwas, Neues jehn will erscheint pünktlich 3 Uhr Nachmittag der Theater Director Kaplan Tschedermann, Ruden.“ — Kaj naj rečemo h temu surovemu izbruhu nemčurske strasti? Fakinaža, ki nam o vsaki priliki kaže in vsiljuje znano svojo kulturo, je s tem obrodila samo sebe! To podlo in nesramno dejanje je vzbudilo veliko ogorčenje med našimi pristaši, a tudi pri onih, ki doslej niso bili naši pristaši, a so si vendar še ohranili čut poštenosti in čisto navadne olike! — Nočemo danes preiskovati, kdo je bil tega zmožen! Vprašamo pa javno one, katerim je izročena vzgoja in pouk naših otrok: kaj pravite Vi o takem početju? Ali ste vedeli o njem, ali ste je odobrvali? Biti hočemo na čistem, — grdo psovati poštenih svojih žen in otrokov ne pustimo! Sedaj mora postati jasno! — Dan 15. svečana pa bo v zgodovino globasniške občine zapisan z zlatimi črkami. Pokazal je, da Slovenci vstajajo, — a njihove nasprotnike, nemčurje, je strah!

Črneče. (Darovi.) Za nagrobni spomenik č. g. Šimena Mikeln so dalje darovali: Č. g. Jernej Pšeničnik že izkazanih 10 K in k tem iznova 10 K; Janko Maierhofer 15 K; Franc Mhl 5 K; Neimenovan 20 K; g. Fr. Kogelnik 10 K; posojilnica v Spodnjem Dravogradu 20 K. Skupaj 80 K. Srčna hvala! *Župnijski urad v Črnečah.*

Spodnje Libuče. (Predpustna veselica naše nemčurske požarne brambe) vršila se je dne 18. prosinca v znani liberalni gostilni „pri Železniku“, pri kateri so bili prisotni tudi pliberški in ponikovski požarni brambovci. Razume se samo ob sebi, da so vsi ti, kot rojeni Slovenci in sedaj odpadniki, na tej veselici poleg svojega razveseljevanja tudi večkrat prav pridno „hajlali“ v čast in slavo nemškega veličastva, poleg tega pa uganjali prav smešne burke. Že olepšava plesalne izbe sama na sebi je bila zanimanja vredna, ker je bila primerna prav za pustni terek, kajti trakovi, napeljani po izbi, seveda v samih nemških barvah, so bili bogato nakičeni z rdečimi klobasami, jabolki, rožiči, rdečimi raki itd., pod temi pa so se naši nemčurski požarni brambovci s svojimi ženskimi zvezdami prav zadovoljno in veselo vrtili, da se je Železnikova gostilna kar tresla pod njimi. — Libuče, nekdanj zavedna slovenska narodna vas, ki leži na lepem, ravnem polju v srcu slovenske Koroške, so še nedavno slovele kot nepremagljiva trdnjava slovenstva v naši deželi. Pradedje so bili pogumni Slovenci, njih dediči postali pa so sedaj izdajalci slovenskega duha. Oni v svoji zaslepljenosti več ne vedó, kaj delajo, ter se čutijo zadovoljne in srečne, ako morejo služiti tujemu nasilstvu. Tu torej ni pomagila. A z žalostjo pa moramo opozovati, da so ne samo požarni brambovci tisti nesrečneži, ki tavajo nevedé v nemčurstvu, ampak da tudi že drugi libuški Slovenci in Slovenke, in to še celo taki, ki so se do sedaj smatrali za trdne in zanesljive naše pristaše, zapuščajo zastavo Slave ter se zaradi ljubega razveseljevanja oklepajo naših nasprotnikov, kajti drugače bi ne bilo mogoče, da so se celó iz znane prav dobre slovenske hiše H. bila domača dekleta, t. j. hčere, udeležile tega nemčurskega plesa ter se, pozabivši na svojo národno čast, s tem pokazale v pravi luči nemškega duha. Ali ni to žalostni pogled v prihodnost? — Vstopnina ena krona, ki se je morala plačati, da je mogoče kdo deležen postati te veselice, bi se bila lahko bolje obrnila, če bi se bila porabila v boljše namene, kakoršnih imamo Slovenci obilo. Za danes ne moremo družega omeniti, nego željo izraziti, da bi vsaj tisti Slovenci in Slovenke, ki imajo še čut in srce za svoj národ, v prihodnje opuščali udeležiti se takih veselice naših nasprotnikov, ker kdor ni z nami, je proti nam, in to se najbolj jasno kaže pri naših nemčurskih požarnih brambah. Požarne brambe kot take bile bi vse hvale in vsega spoštovanja vredne, če bi se ne bavile s politiko in bile to, v kar so osnovane, pomagati svojemu bližnjemu v času nesreče požara. To pa naše požarne brambe po slovenskih krajih koroške dežele niso, ker so večinoma vse vprežene v nemški jarem in morajo

Novičar.

Na Koroškem.

1,803.000 kron so leta 1900 stale koroške ljudske šole. Tako je v zadnji seji poročal deželni šolski svet. Od te svote se je izdalo za plače učiteljem 1,413.000 kron. Lep denar!

Pazite na otroke! Krojač Novak v Celovcu je pustil svoja dva otroka, 5letnega fanta in 3letno deklico, sama v kuhinji. Fant je našel žveplenko in ž njó užgal deklici obleko. Na vpitje otroka je prihitela neka soseda in zadušila plamen. Deklica je bila tako obžgana, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer je umrla.

Osebnosti. Prestavljena sta živinozdravnika A. Grosman iz Borovelj v St. Andraž, in G. Zavadilnik iz Železne Kaple v Borovlje. — Odbor občine Tolsti Vrh je imenoval č. g. V. Valeš-a, župnika v Guštanju, častnega občana. — Šolski nadzornik g. Fr. Woschitz v Šmohoru je imenovan za nadučitelja na tamošnji šoli. — Nadučitelj g. E. Arnold v Podgorjah je postal nadučitelj na Bistrici v Rožu. — Iz šolske službe je izstopila učiteljica F. Moll na Dholicu.

Drobiž. Na Dholicu bodo zidali, kakor že omenjeno novo štirirazredno šolo. Dela so razpisana do dne 15. marca. — Zlato iščejo na Zgornjem Koroškem. Društvo „Karintija“ blizu Zgornjega Dravograda že več let išče zlato rudo in je za to potrosilo že nad 200.000 K. Zadnje mesece so imeli lepe uspehe, slične onim v Kaliforniji in Transvalu. Načelnik onemu društvu je trgovec Wirt iz Beljaka. Nekdaj so zlatokopi v Turih zelo cveteli. — Cesar je dovolil, da se od dobička prihodnje dobrodelne državne loterije porabi za katoliško sirotišnico sv. Antona v Trgu 10.000 K. Liberalne liste ta velikodušni dar zelo bodev oči in prav grdo kažejo svojo jezo. Baron Mac Nevin je hud nasprotnik te naprave. Cesar sam je prej že daroval temu zavodu 5000 K. — Bismarkovo ulico hočejo na vso silo imeti tudi Beljačani. Potrebno zemljišče za to pa zahtevajo od — cerkve na Peravi!! — Laški delavci zopet prihajajo, še predno je prišla pomlad, preko Pontebe v Avstrijo iskat dela. Najmanj 3000 mora jih v jeseni naša vlada po odgonu spraviti v Italijo nazaj ter nositi za to vse stroške. Italija pošlje k večjemu 300 revnih Avstrijcev po tej poti preko meje. To kaže, kako neprimerno in krivično so razdeljeni ti stroški! — Kakor smo že omenili, vršile so se pri vojaški upravi v Celovcu velike tatvine. Pri več posestnikih v okolici mesta so našli vojaško obleko. Tatvine je krivih tudi več podčastnikov in bivši celovski policaj Lehrman. — Na šoli na Dholicu je razpisano mesto učitelja do dne 28. febr.; do istega dne je razpisano mesto nadučitelja v Podgorjah. — Prvi izkaz darov za koroški zaklad za pomoč ob uimih izkazuje 10.700 kron. — Prvo letošnje porotno zasedanje se prične v Celovcu dne 3. marca. Pred porotnike pride 14 obtožencev.

Križem sveta.

Umrla je dne 14. febr. na Dunaju nadvojvodinja Elizabeta, stara 72 let. Bila je dvakrat omožena ter je zapustila pet otrok. Njena hči je tudi španska kraljica-vdova Marija Kristina. Sinovi so nadvojvode Friderik, Karol Štefan in Evgen. Pred nekaterimi dnevi je bila zbolela vsled pljučnice.

V Ameriko je odpotovalo tekmo lanskega leta s kolodvora v Ljubljani 12.648 oseb. To je pač velikansko število, zlasti če se pomisli, da so ti izseljenci po ogromni večini Kranjci, in sicer telesno in duševno najbolj sposobni ljudje, ki čutijo v sebi pogum, premagovati vse težkoče v silno težkem boju za kruh v Ameriki. Kam bomo Slovenci prišli, ako bodo šlo tako naprej!?

Grozna nesreča. Dne 1. februarja popoldne se je peljalo v kočiji lesnega trgovca v Trstu Ivana Mankoč na sprehod proti Barkovljam več oseb, med njimi gospa Ana Križaj iz St. Petra na Notranjskem. Na nekem mestu, kjer se križajo tramvajevi železni tiri, zarila so se prva kolesa med nje in ko so jih konji potegnili iz njih, je prvi del kočije tako močno odskočil, da se je kočijaž prevrnil s svojega sedeža ter padel na tla. Ko so konji čutili proste vajeti, spustili so se v grozen dir proti Barkovljam. Gosp. J. Mankoč splezal je na sedalo kočijažovo ter pripognivšemu se, se posreči dobiti vajeti v roke. Konj sicer ni mogel ukrotiti ali vodil je vendarle njih prenaplteni tek tako, da ni zadela kočija ob kak kamen ali pa zid. Šele v Barkovljah posrečilo se je ustaviti konje, ko sta na pomoč priskočila neki izvošček in pa neki konjski trgovec. Ko je kočijaž padel na tla in sta se konja splašila ter jela grozno dirjati, prestrašila se je gospa Križaj tako močno, da je odprla kočijina vratca ter je skočila iz kočije, ne da bi jej bili v stanu zabraniti to. Pri skoku pa je s tako silo z glavo udarila ob tla, da je roke od sebe moleč obležala nezavestna ter da ji je začela vreti kri iz ust, nosa in ušes. Nezavestno gospo Križaj

tako vkljenjene služiti namenu naših nasprotnikov. Žalostno je le, da razsodni ljudje tega ne uvidijo. Nemško poveljevanje, nemško nastopanje, nemško petje, nemško hajlanje itd., in sicer na slovenskih tléh, vse to bi jim moralo vendar oči v toliko odpreti, da bi vedeli, pri čem da so. — Toliko za danes, prihodnjič pa še kaj več.

Spodnji Dravograd. (Ogenj. — Zmrznil.) Iz Dravograške okolice zagledal se je dne 10. t. m. ob 6. uri zjutraj velikanski ogenj — dozdevno pri farni cerkvi sv. Petra. Pri boljšem svitu se je spoznalo, da je postalo Peharjevo posestvo v Šent-Petru žrtev plamenov. — Zmrznil je Jurij Peichter, hlapec pri p. d. Brezniku na Gorici.

Družba sv. Mohorja na Koroškem leta 1902.

Geslo: „Mohorjevih udov število je verskega in slovenskega duha merilo.“
Koledar za l. 1903.

(Konec.)

6. Dekanija Rožek. Domačale 16 (+ 1), Lipa 19 (+ 8), Rožek 70 (+ 22), Št. Jakob v Rožu 129 (+ 27), Podgorje 70 (+ 1), Št. Ilj 67 (+ 21), Dvor 73 (+ 4), Gozdanje 41 (+ 1), Št. Jurje 44 (+ 12), Skočidol 63 (+ 1), Drava 33 (+ 2), Pečnica 37 (.), Logaves 35 (+ 1). — V rožeški dekaniji je vseh udov to leto 697 (+ 81). To je lep, hvalevreden napredek. Vsekako pa bi se dalo še višje število doseči. Najvišje so se pospele župnije Št. Jakob (+ 27), Št. Ilj (+ 21) in Št. Jurje (+ 12).

7. Dekanija Spodnji Dravograd. Spod. Dravograd 30 (.), Črneče 39 (+ 6), Libeliče 86 (+ 9), Suha 32 (— 2), Ojstrica 8 (— 5), Labod 0 (— 9). — Vseh letnih udov je 195 (— 1). Kar sta pridobili fari Črneče in Libeliče, je šlo v zgubo v naslednjih treh. Škoda! V prihodnje pričakujemo več!

8. Dekanija Šmohor. Šmohor 6 (+ 2), Melviče 31 (+ 3), Št. Štefan na Zili 36 (+ 2), Čače 45 (— 3), Št. Pavel na Zili 17 (— 5), Zilska Bistrica 85 (— 3), Gorje 34 (— 11), Brdo 44 (+ 15), Blače 16 (+ 6), Borlje 21 (.), Št. Jurij 68 (— 4). Skupno število dosmrtnih in letnih družnikov je 403 (+ 2). Jako lepo se je postavilo Brdo (+ 15), nekoliko napredovale so še druge štiri župnije.

9. Dekanija Tinje. Grabštanj 105 (+ 5), Št. Peter 24 (+ 6), Pokrče 70 (+ 3), Medgorje 37 (+ 7), Podgrad 10 (+ 3), Radiše 62 (— 17), Podkrnos 29 (.), Žrelec 12 (.), Št. Jakob ob cesti 10 (.), Tinje 77 (.), Slov. Šmihel 21 (+ 4), Št. Lipš 5 (+ 3), Št. Tomaž 19 (— 3), Timenica 6 (— 6), Otmanje 0 (— 2). — 487 udov šteje tinjski okraj, t. j. 3 več nego leta 1901. Precejšen pomanjkljiv je na Radišah (— 17), ko so vendar doslej bile Radiše vedno med prvimi! Upamo, da pridejo na prvotno stopinjo. Sedem krajev si je število izboljšalo, pet jih nazadovalo, drugi so ostali pri starem.

10. Dekanija Trbiž. Žabnice 38 (+ 2), Trbiž 8 (+ 1), Rabelj 14 (.), Ovčjas 27 (— 14), Ukve 24 (— 1), Pontabelj 4 (— 1), Ponteča 1 (+ 1), Lipaljas 8 (— 2), Vrata 27 (— 9), Naborjet 0 (— 1). — Samo dve župniji ste neznatno napredovali; eden nov ud se je pridružil v laški Pontebi. Drugi kraji so zaostali, najbolj Ovčjas in Vrata. V prihodnje pričakujemo povsod napredka. Občno število vseh udov je 151; prejšnje leto jih je bilo 175, tedaj 24 več.

11. Dekanija Velikovec. Velikovec 26 (+ 5), Št. Rupert 109 (+ 1), Grebinj 69 (— 11), Šmarjeta 71 (+ 24), Grebinjski Klošter 41 (+ 8), Št. Štefan 39 (— 2), Ovbje 24 (+ 1), Ruda 54 (+ 1), Gorenče 18 (— 2), Št. Jurij 48 (+ 36!), Djekše 61 (+ 23), Št. Peter na Vašinjah 47 (— 9), Krčanje 21 (.). — Za 79 udov je cela dekanija napredovala. 549 družnikov je bilo l. 1901; 628 pa l. 1902. Visoko stoji Št. Rupert; zahvaliti se imamo najbrže vplivu uzorne „Narodne šole“. Krasen vzgled je dal Št. Jurij. Častno sledile so mu Šmarjeta in Djekše. Najbolj nazadovala sta Grebinj in Št. Peter.

12. Po raznih dekanijah je skupno 38 udov, dočim jih je bilo prejšnje leto 44. Da tod število vedno menja, je samo ob sebi umevno. Sploh pa je dobro znamenje, da se Slovenci v tujini še toliko zanimajo za družbo.

Statistični pregled društvenega gibanja v letu 1902. je tedaj za Koroško dovoljen. Kaže nam, da se Slovenci vendarle vedno bolj zanimajo za družbo in njena lepa književna darila. Tudi počasi se daleč pride. Če vsi Mohorjani sklenejo ostati družbi zvesti in pridobivati kolikor možno novih udov, bo Koroška v nedavnem času štela 10.000 mož Mohorjeve armade. V to pomozi Bog, sv. Mohor in probujajoča se narodna zavest!

Številkar.

so spravili v kočijo ter jo prepeljali v bolnišnico. Ali že med potom je umrla, tako da ni mogel zdravnik v bolnišnici drugega storiti, nego konstatirati smrt nesrečne gospe. Stara je bila 41 let. Rajna je bila sestra občespštovane učiteljice Gabrijele Dobrin v Dobrlivasi.

Tele v postelji. Ribničani so znani celemu svetu po svoji „künšti“ in zato si tudi znajo pomagati ob vsaki priliki. Nov dokaz: V zadnjem času je bil hud mraz, in hlev pristnega Ribničana mu ni mogel zabraniti vstopa. Zgodilo se pa je, da je nekje krava teletila. Ljudje so se zbal, da ne bi tele zmrznilo, in vzeli so ga in prenesli v sobo in položili v posteljo in tele ni zmrznilo.

Gospodarske stvari.

Ali smemo kravo do telenja molzti? Le prav dobre molzne krave imajo mleko do telenja. To se le redko dogaja. Ko bi imel kdo izmed bralcev tako dobro molzno kravo, vendar je ne bi smel molzti prav do storitve. Od krave bi bilo vendar preveč zahtevano, da bi sama sebe hranila, svoj sad redila, zraven tega pa naj bi dajala še mleka. To ne gre, vsaj zadnje mesece brejosti ne. Ko bi molzli kravo skoraj do storitve, nastal bi med vimenom, maternicom in med hranitvom krave same boj za življenje: vsako teh treh hoče zá-se dovolj hraniva imeti. Za vse troje pa po kravi pojedena klaja ne zadostuje in ne more zadostovati. Ako se preveč pojedena klaja upotrebi za mleko, tedaj bi dobival sad premalo piče, in se vsled tega slabo razvija ali pa še celo pogine in pride pred časom na svet in s tem sevda tudi krava slabi. Zavoljotega tudi vime po oteljenju ni več tako prožno, ako se mu ne privošči pred storitvijo potrebnega počitka. Slednjič pa je še pripomniti, da ima krava po novem oteljenju mnogo manj mleka, ako se je molzla prav do poroda.

Iz vsega tega sledi ta-le nauk: Dva ali vsaj eden mesec pred storitvijo ne smeš več molzti — četudi bi imela krava dosti mleka — in sicer zato ne, da ima sad dovolj hraniva in da krava ne zgubi po stelenju mleka.

Navadno neha vime izločevati mleko že dva ali tri mesece pred porodom. Če pa katera krava sama ne presuši, treba je mleko ustaviti. V ta namen pa ne bi bilo prav, ko ne bi gospodinja do čistega pomolzla. Pomolzti se mora pri vsaki molzi prav do čistega, kakor se reče do zadnje kaplje, ali mlesti se mora v vedno večjih presledkih, pa bo krava presušila. To je tako-le razumeti: Tri mesece pred storitvijo se molze samo dvakrat na dan, namesto trikrat; čez 14 dni se molze samo enkrat in potem, kolikor bolj mleko presuša, molze se samo vsakih 36 ali 48 ur. Vsaki drugi dan se pomolze še nekoliko dni in medtem se mleko dva meseca ali vsaj v šestih tednih pred storitvijo popolnoma posuši.

Podborški.

Žitne cene.

Severna Amerika, ki je imela še prejšnji teden trdne cene, je naenkrat ovrgla. Največji kupec Armour se je svoje zaloge v tem času znebil in zdaj ni tam nikogar, ki bi hotel zdatne množine žita kupovati. Ker žitni promet v Evropi noče oživeti, začeli so Amerikanci misliti, da je morebiti Evropski trg že precej oskrbljen. V Evropi pa veliki mlinarji in prekupeci čakajo, da se otali led po ruskih in ogerskih rekah, kjer je v ledu oklenjenih še mnogo žitnih ladij. Bati se je, da bo cena padla tudi vsled dobre žetve v Argentini: ta dežela bo letos izvedla 20 milijonov meterskih stotov žita. V srednji Evropi so boljši posestniki s prodajanjem dozda še vedno čakali in le manjši so vozili na trg; vsled tega se pričakuje, da bo tudi domačega žita še dosti na trg prišlo. Za cene bo merodajna kakovost ozimine; kedar sneg skopni, se bo videlo, kaj je od prihodnje žetve upati in potem se bodo cene utrdile, ali pa bodo padle. Na Ruskem se poljedelci bojijo, da je ozimina trpela od mraza in mokrote, tudi poročila iz Ogerske niso ugodna.

Sicer gre pšenica po 8, rž po 7, oves 6.5. Deteljno seme se je zopet podražilo; lepe vrste es prodajajo po 75 do 78, lucerna po 68 do 75.

Vabila.

I. koroško tamburaško društvo »Bisernica« v Celovcu priredi v nedeljo dne 22. februarja 1903 v gostilni „pri turistu“ v Tucah veselico s plesom. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 50 vinarjev (= 25 kr.). — Ženske so proste. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica za St. Janž in okolico v St. Janžu v Rožni dolini, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj letni občni zbor prvo po-tao nedeljo, dne 1. marca 1903, ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Gašperju“ v Podsinjivasi s sledečim vsopredom: 1. Odobravanje letnega računa. — 2. Razdelitev čistega dobička. — 3. Volitev odbora. — 4. Razni predlogi in navseti. — K polnoštevilni udeležbi prijazno vabi vse zadrugnike
načelnštvo.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah bo imela dné 1. sušca t. l. ob 3. uri popoldne svoj letni občni zbor v hiši L. Zablacana na Trati pri Glinjah s sledečim vsprodom: 1. Poročilo delovanja hranilnice in posojilnice v letu 1902, oziroma odobrenje letnega računa. — 2. Poročilo računskih pregledovalec in posvetovanje o razdelitvi čistega dobička. — 3. Volitev odbora. — 4. Razni nasveti. — K obilni udeležbi vabi najljubneje vse zadrušnike **odbor.**

Listnica uredništva.

V *Galicio*. Vašega odgovora danes nismo mogli več objaviti. Prihodnjic! Onemogla jeza nasprotnikov je najboljši dokaz, da se dela dobro! Zdravi!

V *Bistrice v Rožu*. Poslanega ne moremo objaviti, ker bi prišli lahko v dotiko s sodnijo. Priporočamo se za kaj drugega.

Loterijske številke od 14. februarja 1903.

Dunaj 43 21 30 52 73
Gradec 26 14 2 45 51

NAZNANILA.

Razglas.

Pri šoli v Vogrčah pri Pliberku se bo zidalo drugo nadstropje. V ta namen se bodo oddajala razna dela potom dražbe, ki bo

dné 26. svečana 1903, ob 10. uri dopoludne

v šoli v Vogrčah.

Oddajala se bodo posamezna dela: tesarsko, zidarsko, mizarsko, ključarsko, steklarsko in loučarsko.

Stavba je proračunjena na vkup 10.000 K.

Oglas.

Razpošiljatev pristinih domačih vin, in sicer:

belo Vipavsko po 36 K 100 litrov
" Brisko " 40 " 100 "
črno domače " 36 " 100 "
" Refoško " 44 " 100 "

pošilja v sodih od 56 litrov naprej proti povzetju

Anton Lasič

Gorica, ulica Rabata štev. 16.
(Primorsko.)

Za pristnost vin se jamči.

Kmetija,

hiša z gospodarskim poslopjem, 9 orali travnikov, polja in gozda, pol ure od Karavanske železnice, v Brezju, okraj Rožek, **se prodá.** Več pové Janez Ček, črevljarski mojster v Rožeku.

Ako si hočete po ceni in dobro

pravo švicarsko uro

kupiti, obrnite se zanesljivo do

H. Suttner-ja, urarja v Kranju,

ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizo 600 podob, katerega vam pošlje za-
stoj in poštine prosto.

Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Naznanilo.

S 1. marcem se oddá v najem cerkveno posestvo pri božji poti sv. Križa — obsegajoče prostorno pohištvo, njive, travnike in sadni vrt. — Prosilci naj se obrnejo na župnijski urad v Črnečah pri Spodnjem Dravogradu.

Zajamčeno pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporoča je knezoškofijski ordinarijat ljubljanski v svojem listu leta 1898. za nakup zajamčeno pristnega **mašnega vina** vč. duhovščini zato, ker je omenjeno društvo gledé razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej po 34 kron in više po stopinjah kvalitete za 100 litrov **loco kolodvor Postojna**. Rdeče namizno vino — kakor tudi večje množine — ceneje. — Na zahtevanje pošiljajo se vzorci, Posoda se zaračuni po dobavni ceni ali se ista vrne franko v šestih tednih. — Letošnji pridelek je izboren in milejšega okusa, ker je napravljen po novem francoskem načinu. Razpošiljal se bode v prvi polovici novembra. — Rdeče, jako priljubljeno namizno vino („cviček“) oddajalo se bode po 28 kron. — Belo, staro vino je še v zalogi. — Naročbam čez 500 litrov dovoli se nekoliko popusta.

Kmetijska zadruga v Vipavi (Kranjsko).

Važno za bolehaljoče

na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, **slabo prebavljanje** itd. odstranjujejo takoj znane **Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.**

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pism.

Jedna steklenica z navodilom 80 v., dvojna steklenica 1 K 40 v.

Dobivajo se v lekarnah.

Kjer se ne dobivajo, razpošilja jih **glavni razpošiljatelj C. Brady**, lekarna „k ogerskemu kralju“, Dunaj I., Fleischmarkt 1, in sicer če se prej pošlje 5 K: 6 majhnih steklenic, če se pošlje 4 K 50 vin.: 3 velike steklenice poštine prosto.

Pred ponaredbami se svari. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*

Platnice za „Zgodbe sv. pisma“.

Z lanskim, 9. snopičem je završen prvi del „Zgodb sv. pisma“, t. j. stari zakon. Nujno je želeli, da si udje dajo lepo delo vezati in si tako ohranijo celotno knjigo.

Družba je oskrbela tej knjigi

izvirne platnice,

in sicer po naslednjih cenah:

1. Platnice v popolnem usnji, bogato pozlačene, stanejo . . . . . 6 K
vezava v družbeni knjigoveznici (z rdečo obrezo) stane . . . . . 4 „
vkup torej . . . . . 10 K
2. Platnice v pol-usnji stanejo . . . . . 3 K
vezava v družbeni knjigoveznici (z rdečo obrezo) stane . . . . . 3 „
vkup torej . . . . . 6 K
3. Navadna vezava „Zgodeb“ stane v družbeni knjigoveznici . . . . . 4 K

Vse pošiljatve, ki se tičejo knjigoveštva, naj se naslovljajo izključljivo na ime: **Martin Brugger**, knjigovez družbe sv. Mohorja v Celovcu, Vetrinjsko obmestje štev. 26.

Službo organista in cerkovnika

želi takoj nastopiti mladenič, kateri je tudi zmožen opravljati službo občinskega ali posojilniškega tajnika. Naslov pové upravništvo „Mira“.

Dve domačiji

se zavoljo boleznih posestnice prodaste skup ali pa posamezno v Kokiji hišna št. 17 in 18 iz proste roke. — Hišna št. 17 ima 3 h 39 ar 35 □ m poljskega sveta, 27 ar 92 □ m travnine, 7 ar 73 □ m pašnine, 2 h 05 ar 25 □ m gozdnine, in 3 are 80 □ m stavbnine. Skup 5 h 84 ar 05 □ m.

Hišna št. 18 ima 11 h 40 ar 03 □ m poljskega sveta, 1 h 96 ar 56 □ m travnine, 7 h 34 ar 54 □ m gozdnine in 13 ar 24 □ m stojbnine. Skup 20 h 81 ar 37 □ m. Poslopja se nahajajo v dobrem stanu, lesa in stelje za domačo potrebo je dosti in tudi še za prodajanje. Več pove posestnica **Alejzija Domnig** v Kokiji, pošta Dobrlavas.

Istrska klet v Beljaku.

„Istrska vinarska zadruga v Pulju“ je v **Beljaku, Freihaugasse 3**, otvorila za **Koroško** svojo **podružnico**, katera razprodaja zadruga vina na debelo in drobno, ter udano vabi prijatelje dobre kapljice na obisk.

Cene na debelo:

Teran II. . . . . K 34.—
" najfineji . . . . . " 40.—
belo vino . . . . . " 36.—
muškatelec . . . . . " 56.—

Cene na drobno z zapečatenosteklenico:

Teran II. vel. stekl. okrog 1 liter vsebine K—70
" mala " " 1/2 litra " " —32
" najfineji velika " " 1 liter " " —78
" mala " " 1/2 litra " " —36
belo vino velika " " 1 liter " " —74
" mala " " 1/2 litra " " —34
muškatelec vel. " " 1 liter " " —94
" mala " " 1/2 litra " " —44
Steklenice se vzamejo za lastno ceno nazaj, in sicer velika za 21, mala za 7 vinarjev.

Vina v steklenicah:

Mušk. bel. najfineji, steklenica z 7/10 litra K 1-40
" rdeči (vin di rose) steklenica 1-40
Refoško steklenica z 8/10 litra . . . . . 2.—

Opomba. Naša zadruga edina pošilja istrska vina za dunajsko meščansko klet. — Za pristnost vina jamči zadruga.

Štedilno milo z znamko „jelen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zajamčeno čisto.

Na prodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na gorenjo varstveno znamko.